

Mulla töötlemine kipsiga

Kipsiga töötlemine on väga uus ja paljulubav meetod savistele muldadele, vähendamaks fosfori ärakannet põllumaadelt. Kips on väetisetööstuse kõrvalprodukt, mis võib vähendada erosiooni ja fosfori leostumist.

Kips ($\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$) suurendab pinnase ioontugevust. See aitab hoida fosforit taimedele kättesaadavana ja parandada mulla struktuuri savistel aladel.²⁾

Kipsiga töötlemisel on võimalik fosfori leostumist vähendada 50% võrra ning samuti vähendada pinnase erosiooni, mis vähendab hõljumi osa ära juhitud vees.¹⁾

Kipsi on võimalik laotada sügisel kasutades tavalist lupjamistehnikat. Peale laiali laotamist on vajalik kündmine.¹⁾

Kipsiga töötlemine ei nõua muudatusi maaviljeluse meetodites ega vähenda haritava maa kasulikku pindala.²⁾

Hooldus

- Kipsiga töötlemist korratakse iga 4-5 aasta järel¹⁾

Kulud

- Kipsi hind (Soomes) on keskel läbi 20 €/tonn
- Täiendavad kulutused on vajalikud materjali transpordiks, tööjõule ja tehnikale, mida kasutatakse laotamisel.

Rakendamine

Kipsi on võimalik kasutada vilja põldudel. Sobivust rohualadele ei ole piisavalt testitud.²⁾

See meetod on sobivaim põldudele, millelt juhitakse drenaaživesi otse või läbi jõgede ja kraavide merre.

Kipsi ei tohiks kasutada juhul, kui muld on eriti vett läbilaskev või järveäärsetel aladel, kuna kips sisaldab sulfaate, mis võivad põhjustada fosfori vabastamist järve põhjasetest.²⁾

Rakendamine üle lubjatud põldudel, mille kaltsiumi sisaldus on suur, ei ole samuti soovitatud.²⁾



Mulla struktuur enne ja pärast kipsiga töötlemist.

Foto: Pasi Valkama, TraP-project

Lisainformatsioon:

[Baltic Deal - Gypsum](#)

[SAVE-Project](#)

Allikad: 1) Kaasinen, S. 2013. Baltic Deal, gypsum. Päring sooritatud 3/2018. ([Link](#))

2) SAVE Project. Web-source. Searched 3/2018. ([Link](#))